



Göteborg 30 juni 2020

## Yttrande över förslag till reviderade kriterier för Svanenmärkning av Textilier, Skinn och Läder

### Sammanfattning

Bra Miljöval har tagit del av förslaget till reviderade kriterier för Svanenmärkning av "Textilier, skinn och läder". Vi har fokuserat på kraven gällande textilier och är positiva till flera av de skärpningar som nu genomförs, såsom skärpta krav på fibernivå där man tex inte längre accepterar konventionellt odlad bomull eller syntetfibrer från fossil råvara. Vi är också positiva till utökade krav gällande vatten- och energiförbrukning samt skärpta kemikaliekrav. Vidare tycker vi att det är bra att man adderat re-design och krav som skall bidra till ökad livslängd. Vi ser dock att vissa skärpningar och förtydliganden fortfarande är möjliga, se specifika synpunkter nedan.

### Specifika synpunkter

#### 2. Brand owner licence

Generellt: Vi hade gärna sett fler krav på varumärkesägaren för en större miljönytta. Till exempel skulle det kunna införas ett krav på att defekta varor i första hand ska repareras och inte ersättas med nya. Vi skulle också vilja se fler krav för att nå en ökad livslängd, såsom information till konsument gällande skötselråd, möjligheter att reparera produkten samt uppmaning att man skall lämna produkten till återanvändning eller återvinning.

O1: Vi är positiva till att Svanen inkluderar varumärkesägaren, för att på så vis täcka större del av produktionskedjan. Vi hade dock gärna sett att O1 utökas med krav på transparens, till exempel genom att varumärkesägaren har ett krav på att kunna visa tillverkningskedjan till slutkonsument.

O2: Vi tycker att det bör tydliggöras vad man anser att man skall göra med osålda textilier, dvs. vilka alternativ som accepteras. Det behöver även

förtydligas om detta krav gäller hela sortimentet eller endast märkta produkter. Vi anser också att det behöver tydliggöras hur felaktiga varor ska hanteras i de fall då det handlar om mögel eller annan kontamination där man inte vill att textilierna ska nå slutkonsument.

O3: Hur har man tänkt att detta krav skall appliceras för textil för industritvätt? Bör inte de exkluderas?

### 3. Production licence

O6: Gällande fyllnadsmaterial; här bör det sättas krav på att uppge komposition både gällande % av produktvikt och komposition i själva fyllmaterialet.

O7: Det är otydligt vad som ingår i definition råmaterialleverantör. Ingår bomullsodling, fårfarm och motsvarande här? Detta bör förtydligas.

O8: Brodyrtråd kan utgöra stora ytor som kommer i kontakt med huden, och därför bör krav sättas på denna accessoar. Förslagsvis i motsvarighet till OTS100 Klass 1.

O9: Kravet bör även inkludera Bra Miljöval Textil som accepterad 3:e partsmärkning.

O11: Etiketter kan utgöra stora ytor som kommer i kontakt med huden, och därför bör krav sättas på denna accessoar. Förslagsvis i motsvarighet till OTS100 Klass 1.

O12: Vi anser att det är bra att man inte tillåter detaljer/ accessoarer som inte har någon praktisk funktion, men det bör tydliggöras hur man skall styrka detta.

3.3 Re-design: Det är otydligt vad som avses med ”must meet the requirements below” i första stycket.

O13: Bra Miljöval anser att det är mycket positivt att Svanen inkluderar re-design i förslaget, men har följande synpunkter gällande O13:

Vi undrar om kravet som man ställer gällande miljömärkta produkter innebär att man kommer införa nya krav för hur Svanen-märkta produkter skall vara uppmärkta för ökad möjlighet till spårbarhet? Vi bedömer detta som viktigt för att kravet ska få genomslag, eftersom det idag ofta saknas märkning som gör det möjligt att identifiera miljömärkta produkter vid återvinning. ”Industri” behöver definieras. Kommer till exempel sjukvårdstextiler att ingå i denna grupp?

Vi undrar hur relevant det är att ha en begränsning för att inte använda material som tidigare har använts för städning i denna typ av produkter.

Kommer det någonsin bli aktuellt?

Vi ställer oss frågande till varför man valt att sätta en gräns på fem år innan tyget får användas för re-design? Är inte miljönyttan större om tyget faktiskt används in i en ny kollektion? Om man inte får lov att använda materialet på fem år, vad tänker man då att detta tyg skall användas till istället?

Man föreslår en deklARATION för att verifiera att material inte innehåller plastisoltryck. Vi anser inte att man kan avgöra innehåll av PVC genom en deklARATION, utan att det krävs analyser för detta.

O14: Vi anser att det är positivt att kraven gällande bomull har skärpts och exkluderar konventionellt odlad bomull. Vi ser dock ett problem i hur GMO gällande BCI-bomull ska följas upp i praktiken. Eftersom GMO inte är ett krav i BCI och bomullen inte är spårbar utan bygger på mass balance, kommer detta innebära att varje ny batch behöver testas gällande GMO (som också nämns i förslaget). Vi ser inte att detta är en rimlig procedur som kommer fungera i praktiken.

O23: Enligt detta förslag kommer inte viskos tillåtas, och därför bör inte heller denna fiber omnämnas som exempel i rubriken. Vidare undrar vi varför man helt har valt att utesluta test av klor i fiber, alternativt AOX i avloppsvatten hos massaleverantör? Finns inga begränsningar längre gällande klor i massa?

O24: Även här omnämnas viskos i rubriken. Vi ställer oss också frågan till varför viskos helt har beslutats att borttas från dessa kriterier. Har man till exempel gjort en viktning av viskos jämfört med konventionell ull, eftersom man har valt att godkänna den sistnämnda men inte den första? Vi undrar också vilka tillverkningsprocesser av regenatfibrer som går att genomföra utan kemikalier (se definition av emissionsfria processer)? Har det blivit ett fel här?

O27: Gäller krav på spårbarhet för GMO-fri råvara ner till produktnivå eller handlar det om mass balance? Detta bör definieras.

3.5.1 General chemical requirements: Det är otydligt när krav ställs på ämnesnivå respektive på den kemiska produkten. Därför bör det ändras från "chemicals" till "chemical products" på alla ställen där det är kemiska produkter som avses.

Vi har även noterat att vissa krav förekommer på mer än ett ställe i kriterierna, med identisk innebörd. Som exempel kan nämnas kemikalier som har en förbjuden, harmoniserad, klassificering enligt CLP. Sådana kemikalier behöver då inte explicit nämnas igen att de är förbjudna. Om anledningen är

att ge vägledning till hur kriterierna ska tillämpas/uttolkas, så föreslår vi att detta görs i ett separat vägledningsdokument.

O38: Gäller kravet för blekning hela vägen ner till en massaproducent?

O66: Formaldehyd har en harmoniserad klassificering med H340 och H351, dvs. får inte användas överhuvudtaget enligt krav O32. (Krav O32 är inte kompatibelt med O66.) Om avsikten är att formaldehyd skall undantas kraven så undrar vi då varför har man valt att lägga formaldehyd under kvalitetsparametrar?

O67 – O72: Vi ställer oss frågande till om kvalitetskraven verkligen är satta på en nivå som innebär att produkterna har en kvalitet som leder till längre livslängd jämfört med genomsnittsplagget. Vi tycker att kravnivåerna behöver ses över för att säkerställa detta.

O71: Denim ska uppfylla klass 1 i färghärdighet mot gnidning i vått. Klass 1 är dock det sämsta resultatet man kan få i detta test, vilket gör det meningslöst att överhuvudtaget sätta ett krav här.

O73: Vi är positiva till förbud mot fabricerade håll.

O74: Vi hade gärna sett att krav på nötning även omfattar byxor.

O75: Vi anser att pillingkrav bör ställas även på kläder, framförallt trikså/stickat material där detta är en viktig kvalitetsparameter.

O76: Vi ställer oss frågande till att krav gällande fuzzing enbart ställts på fleece-material, trots att det inte finns några undersökningar ännu som säkert kan säga att dessa material är sämre än andra. Det bör alltså inte begränsas till endast denna typ av produkt. Det är inte heller specificerat att testet ska utföras på syntetplagg och att textilier bestående av naturfibrer eller regenatfibrer inte är relevanta.

O82: Dels anser vi att det behöver tydliggöras om detta krav gäller hela tillverkningskedjan eller endast märkta produkter. Vi anser också att det behöver tydliggöras hur felaktiga varor ska hanteras i de fall då det handlar om mögel eller annan kontamination där man inte vill att textilierna ska nå slutkonsument.

O93. Quality of the product.

Vi upplever det något otydligt vad man vill uppnå med detta krav. Om syftet är att säkerställa att utlovad kvalitetsnivå hålls föreslår vi att man visar på en rutin för att genomföra regelbundna tester.

#### 4. Regulations for the Nordic Ecolabelling of products

Vi anser att Svanen bör överväga ett tillägg gällande vilket märkningsområde som produkten är märkt enligt. Dels för en ökad tydlighet gentemot kund, eftersom Svanen har närliggande kriterieområden, dels med hänsyn till krav O13 där man ställer krav kring miljömärkta produkter.

Detta remissvar har utarbetats av Ebba Magnusson och Helen Göthe, produktansvariga för Bra Miljöval Textil, David Gunnarsson, enhetschef och produktansvarig för Bra Miljöval Kemiska produkter och Eva Eiderström, chef för Handla Miljövänligt-avdelningen på Naturskyddsföreningen.

För Bra Miljöval

Göteborg dag som ovan



Eva Eiderström

Avdelningschef